

Amazonská synoda: Dni, ktoré zmenia Cirkev

Krystian Kratiuk

14. októbra 2019 ✚ Cirkev ✚ Amazonská synoda

Začína sa amazonská synoda - stretnutie, ktoré môže úplne zmeniť katolícku cirkev. Niektorí dokonca hovoria, že ani nie tak zmeniť ako... nahradiť. Nie je to zbytočné zveličovanie? Nuž to, čo organizátori synody naplánovali, je také šokujúce, že ťažko tomu uveriť. Väčšina katolíkov si neuvedomuje, že táto synoda - hoci sa formálne týka Amazónie - môže ovplyvniť celú univerzálnu Cirkev vrátane farností u nás doma.

Zdroj: wikipedia.com

Amazonská synoda sa napriek svojmu názvu bude konať v Ríme. Biskupi, ktorí sa chcú zamerať na chudobu a, ako sami deklarujú, na krásu národov žijúcich v džungli, si nepostavili stany pri povodiach najslávnejšej rieky sveta, ale o budúcnosti Cirkvi budú diskutovať v príjemných talianskych podmienkach.

Prekvapujúce témy

O čom sa má na nej diskutovať? Prečo bola práve Amazónia vybratá spomedzi všetkých oblastí sveta? A v neposlednom rade, z akého dôvodu Cirkev, ktorá je vo svojej podstate všeobecná a teda univerzálna, sa má zaoberať záležitosťami práve toho geografického územia?

Na všetky tieto otázky poznáme odpovede, aj keď nie všetky sa zdajú byť uspokojivé.

Ako vyplýva z pracovného dokumentu synody (*Instrumentum laboris*), biskupi venujú veľa miesta problémom, ktoré sa týkajú ohrozenia životného prostredia: budú hovoriť o odlesňovaní a záchrane ohrozených druhov (*sic!*). Veľká pozornosť sa bude venovať „inkulturácii“ prapôvodných náboženstiev a kultúr Amazónie v dokumente nazývanej „osobitné miesto Božieho zjavenia“. Značná časť účastníkov synody príde s témou dekonštrukcie kňazstva – hoci to, samozrejme, budú zaobalovať do iných slov; budú hovoriť o zrušení celibátu a „vyrovnaní postavenia mužov a žien v službe Cirkvi“, ako aj o vytvorení nového druhu služby v Cirkvi, ktorá by bola kvázi-kňazstvom špecificky vymysleným pre potreby amazonských národov.

Očarenie pohanstvom

Taktiež sa nedá nevšimnúť si, že máme dočinenia s propagáciou pohanských náboženských praktík, za ktorými sa skrýva panteizmus – zbožštenie krajiny a prírody. Túto skutočnosť dokonale ilustroval udivujúci obrad organizovaný vo vatikánskych záhradách tesne pred začiatkom synody – na pamiatku svätého Františka z Assisi. Svätý Otec sa tam zúčastnil ceremónie zasadenia stromu, okolo ktorého sa – v bližšie nešpecifikovanom šamanskom tanci – krútili domorodí obyvatelia Amazónie. Kamery taktiež zachytili figuríny sprevádzajúce účastníkov stretnutia, známe z ... obchodov s exotickými artefaktmi. Čo predstavovali? Jedna z nich sa zdala byť svojskou indiánskou verziou o stretnutí Matky Božej so svojou sesternicou Alžbetou – problém bol len v tom, že obe tehotné ženy vyrezané z dreva boli úplne nahé. A vedľa ležala figurína nahého muža, ktorá pravdepodobne mala nejakým spôsobom symbolizovať plodnosť.

Okrem toho, ako stojí v *Instrumentum laboris*, Cirkev počas synody má objavovať „vtelenú aktivitu Boha v duchovnosti primitívnych národov“, keďže údajne „Stvoriteľský Duch živil duchovnosť týchto národov po stáročia, ešte predtým, ako im bolo ohlasované evanjelium, a učil ich viere v Boha Otca – Matku Stvoriteľku a živý vzťah s prírodou, Matkou Zemou a s predkami.“ K tomu treba poznamenať, že úplne cudzí pojem „Boh Otec-Matka Stvoriteľka“ je prevzatý z indiánskej teológie často kritizovanej Benediktom XVI., ktorá má korene v marxizme teológie oslobodenia.

Organizátorom synody sa takáto spiritualita amazonských národov páči do takej miery, že výslovne vyhlasujú, že nemajú v úmysle povzbudzovať domorodcov, aby prijali Krista, ale chcú s nimi **viesť dialóg**. Cirkev má teraz tvoriť „spoločenstvo, ktoré sa vydáva na cestu“ a nechce „ponúkať nejaké univerzálne riešenia“ alebo byť „doktrinálnym monolitom, ktorý všetci strážia“. My zase musíme uprednostňovať interkulturalizmus, čo znamená „vzájomné obohacovanie kultúr v dialógu“, pretože „samotní pôvodní obyvatelia sú aktívnymi subjektmi inkulturácie“.

Dekonštrukcia kňazstva?

Keďže šamani a iní „duchovní“ pôsobiaci medzi pohanskými národmi (ktorí by mali byť takým dôležitým zdrojom inšpirácie pre „starú Cirkev“), nežijú v celibáte, podľa niektorých ideológov pokroku nemusia žiť v celibáte ani rímskokatolícki kňazi. Pokiaľ ide o inštitúciu kňazstva, je ohrozená nielen jej viditeľná dimenzia týkajúca sa vychýrenej témy eventuálneho vysväcovania *viri probati* – čiže „osvedčených mužov“, ale aj duchovné ponímanie kňazstva. Keďže v amazonských kultúrach „vláda podlieha rotácii“, podľa *Instrumentum laboris* by bolo vhodné „prehodnotiť, či výkon jurisdikcie (moc vlády) musí byť prepojený so všetkými oblasťami (sviatostnej, súdnej a administratívnej) a trvalým spôsobom so sviatosťou kňazskej vysviacky.

Ako keby to nestačilo, autori dokumentu naliehajú na Cirkev, aby nanovo „stanovila typ oficiálnej služby, ktorá môže byť zverená ženám!“

To všetko v rámci akejsi „kozmickej pomoci“ (*sic!*), pretože v *Instrumentum laboris* čítame, že je

potrebné rozpoznať „domorodé rituály a ceremónie“, ktoré „vytvárajú harmóniu a rovnováhu medzi ľuďmi a kozmom“ (č. 87) ako aj „tradičné prvky“, ktoré sú súčasťou liečebných procesov, ktoré vykonávajú „starší liečitelia“ (č. 88), ktorých „rituály, symboly a štýly slávenia“ by mali byť začlenené do „liturgických a sviatostných rituálov“.

Na jednej strane mnohí u nás majú obavy, že málo kňazov dnes slávi svätú omšu v tradičnom rímskom obrade. Tiež sa znepokojujú, že pomerne málo kňazov slúžiacich omšu „Novus Ordo“, venuje dostatočnú pozornosť potrebe mimoriadnej úcty k Najsvätejšej sviatosti, no na druhej strane v Ríme pripravujú omše, ktoré by mali obsahovať rituály pohanských šamanov!

Integrálna ekológia a kmeňový kolektivismus

Toto všetko sa má implementovať do praxe Cirkvi ako prejav uznania pôvodných obyvateľov Amazónie a prírody, ktorá ich obklopuje. Ekológia sa stala hlavnou hnacou silou pontifikátu pápeža Františka – nie bez dôvodu práve jej venoval svoju najdôležitejšiu encykliku *Laudato si'*.

Pravdepodobne preto autori pracovného dokumentu synody uznali, že „základným aspektom koreňov ľudského hriechu je odtrhnutie sa od prírody a jej neuznávanie ako súčasti človeka, ako aj bezohľadná exploatácia prírody“. A tiež, že „nová paradigma integrálnej ekológie“ (č. 56) by mala byť založená na „múdrosti domorodého obyvateľstva“ a ich každodennom živote, ktorý „nás učí, aby sme si uvedomovali, že sme súčasťou biomasy“ (č. 102), „súčasťou ekosystémov“ (48), „súčasťou prírody“ (č. 17).

Toto je evidentný zvrät v doterajšom učení Cirkvi vyplývajúcom zo Zjavenia, podľa ktorého si my ľudia máme „podmaňovať Zem“. Miesto Boha v dušiach mnohých duchovných zabrala príroda – totiž podľa amazonského presvedčenia je Boh všetko: je strom, je voda, je aj zajac. My katolíci veríme v niečo iné už dvetisíc rokov – že Boh stvoril všetko a – v metafyzickom zmysle – môže byť prítomný vo všetkom a všade. Ale nie, že je „fyzicky všetkým“. V čo veria biskupi, ktorí organizujú synodu?

Zdá sa, že existuje aj akási forma kmeňového kolektivismu, keďže napriek dvetisícročnému kresťanskému učeníu vyzdvihujú „integrovaný a s teritóriom zjednotený život v Amazónii“, kde „jednotlivé časti nie sú od seba oddelené ani vzájomne rozdelené. Táto jednota zahŕňa celú existenciu: prácu, odpočinok, medziľudské vzťahy, rituály a oslavy. Všetko je spoločné; súkromný priestor taký charakteristický pre modernitu, je minimálny. Život sa odohráva v komunite, kde sú úlohy a zodpovednosti rozdelené a vykonávané pre spoločné dobro. Neznámy je tu pojem jednotlivca, ktorý by bol oddelený od komunity alebo jej územia.“

Toto je manifest novej Cirkvi – Cirkvi, v ktorej pojem jednotlivca nemá miesto. Zdá sa teda, že celé doterajšie kresťanské učenie o človeku skončí v koši.

Čo ďalej?

Doteraz sme videli **manifesty kardinála Brandmüllera**, manifest **kardinála Müllera** a stanoviská kardinála Burkeho a biskupa Schneidera.

Zverejnili by sme texty aj iných biskupov, keby odvážne bránili katolícku vieru. Z vyše šesť tisíc biskupov sveta sa na to odhodlali iba niekoľkí, ktorých možno spočítať na prstoch jednej ruky. Toto konštatovanie bezpochyby ilustruje stav Cirkvi.

Títo biskupi však hovorili dôrazne a ich slová majú veľký význam. Autorov synodálneho dokumentu obvinili z bludov, heréz a dokonca apostázie. Vyzývali k modlitbe za Cirkev a – čo je zvlášť dôležité – k vernosti pápežstvu v dobe veľkej krízy tejto inštitúcie.

Laici sa však môžu nielen modliť – aj keď naše modlitby pravdepodobne spôsobujú, že ešte nenadišiel Boží trest na tento svet, ale môžu sa aj zhromažďovať, študovať vieru, históriu nášho jediného pravého náboženstva, ako aj históriu kríz v Cirkvi. Aby sme sa navzájom posilňovali vo viere a navzájom si ohlasovali posolstvo nádeje i varovanie pred trestom a prísľub istého budúceho víťazstva Krista a pred ním Jeho Nepoškvrnenej Matky!

Na takom stretnutí jeden z najodvážnejších laikov našej doby, neochvejný profesor Roberto de Mattei, povedal: Pri všetkej úcte voči cirkevným autoritám musím priamo povedať – obviňujem biskupov a kardinálov hlásajúcich tézy obsiahnuté v *Instrumentum laboris* z polyteizmu, či dokonca z polydémonizmu! Vyzývam tých kardinálov, ktorí sú ešte katolíci, aby nemlčali. Vieme, že anjeli sú s nami, vyzývame ich a čakáme od nich pomoc.“

Sú to veľmi silné slová, ktoré nie sú slovami nejakého internetového šialenca, ale veľmi vážnej a rešpektovanej osoby v Cirkvi. A my, laickí katolíci, nazývajme veci pravým menom – nebojme sa toho a vyzývajme našich kňazov, biskupov a redaktorov katolíckych médií.

A bráňme Cirkev, ktorú predsa brány pekla nepremôžu – máme to slúbené. Cirkev zachránime iba vtedy, keď sa nepoddáme zúfalstvu a beznádeji, ale vytrváme v pravej viere Kristovej, hoci sa zdá, že významnejšie osoby ako my majú úplne iné plány.

Boh zasiahne, kedy chce a spôsobom, ktorý si vyberie. Zatiaľ nám dovoľuje sledovať synodu, ktorú začal pápež a šamani zasadením stromu v deň, keď počas večernej svätej omše, ktorú slávil pápež František v bazilike sv. Petra, kusy sadry padli zo stropu a donútili službu, aby evakuovala časť ľudí z chrámu...

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/amazonska-synoda-dni-ktore-zmenia-cirkev/>